

Datum van
inontvangstneming

:

15/04/2022

Zaak C-183/22

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

10 maart 2022

Verwijzende rechter:

Conseil d'État (Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

10 maart 2022

Verzoekende partij:

Saint-Louis Sucre

Verwerende partijen:

Premier ministre

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation

SICA des betteraviers d'Étrépagny

[OMISSIS]

Gelet op de navolgende procedure:

[OMISSIS] de onderneming Saint-Louis Sucre verzoekt de Conseil d'Etat (hoogste bestuursrechter, Frankrijk):

1) primair, om het besluit van 20 december 2019 tot erkenning van de société d'intérêt collectif agricole (SICA) des betteraviers d'Étrépagny (agrarisch samenwerkingsverband van de bietentelers van Étrépagny) als producentenorganisatie in de sector suiker voor suikerbieten, nietig te verklaren wegens bevoegdheidsoverschrijding;

2° subsidiair, een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie [OMISSIS]

[OMISSIS]

De onderneming Saint-Louis Sucre stelt dat het bestreden besluit is vastgesteld:

- [OMISSIS];
- in strijd met het beginsel van de democratische werking van een producentenorganisatie, dat is vastgelegd in artikel 153, lid 2, onder c), van verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten;
- [OMISSIS]
- in strijd met artikel 153, lid 1, onder b), van verordening [nr. 1308/2013], op grond waarvan de leden van een producentenorganisatie verplicht zijn om zich slechts bij een enkele dergelijke organisatie aan te sluiten;
- in strijd met artikel 154, lid 1, onder c), van verordening [nr. 1308/2013], waarin wordt bepaald dat een producentenorganisatie voldoende bewijs dient te leveren dat zij in staat is haar werk naar behoren te verrichten;
- in strijd met artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en artikel L. 420-1 van de code de commerce (Frans wetboek van koophandel).

[OMISSIS] de société d'intérêt collectif agricole (SICA) des betteraviers d'Étrépany concludeert tot afwijzing van het verzoek [OMISSIS]. De SICA acht alle middelen van het verzoek ongegrond.

[OMISSIS] de ministre de l'agriculture et de l'alimentation (minister van Landbouw en Voedselvoorziening, Frankrijk) vordert de afwijzing van het verzoek. Volgens hem zijn alle middelen van het verzoek ongegrond.

[OMISSIS]

[OMISSIS] [verloop van de procedure]

Overwegende hetgeen volgt:

- 1 Bij besluit van 20 december 2019 van de ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation werd de société d'intérêt collectif agricole (SICA) des betteraviers d'Étrépany erkend als producentenorganisatie in de sector suiker voor suikerbieten. De onderneming Saint-Louis Sucre vordert nietigverklaring van dat besluit wegens bevoegdheidsoverschrijding.

Formele wettigheid van het bestreden besluit:

- 2 [OMISSIS]
- 3 [OMISSIS]

4 [OMISSIS]

Materiële wettigheid van het bestreden besluit:

5 [OMISSIS]

6 [OMISSIS]

7 [OMISSIS]

8 [OMISSIS]

9 [OMISSIS]

10 Maar, in de derde plaats, terwijl artikel 152, lid 1 bis, van verordening (EU) nr. 1308/2013 voor de activiteiten die een producentenorganisatie in afwijking van artikel 101 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie mag uitoefenen onder meer als voorwaarde stelt dat „*de betrokken producenten niet zijn aangesloten bij een andere producentenorganisatie wat betreft de producten waarop [...] activiteiten betrekking hebben*”, bepaalt artikel 153 van deze verordening: „*1. Op grond van de statuten van een producentenorganisatie zijn de aangesloten producenten met name verplicht: [...] b) zich per geproduceerd product slechts bij een enkele producentenorganisatie aan te sluiten [...]*”. De verzoekende onderneming betoogt dat het bestreden besluit is genomen in strijd met deze laatste bepalingen, aangezien de CGB [Confédération Générale des planteurs de Betteraves (Algemeen verbond van bietentelers)] Eure, de CGB Île-de-France en de onderneming Naples Investissement, die geen producenten zijn, lid zijn van zowel de SICA d’Étrépagny als de SICA Roye-Déshydratation, die eveneens als producentenorganisatie is erkend.

11 Het antwoord op dit middel hangt ervan af of de in artikel 153, lid 1, onder b), van verordening (EU) nr. 1308/2013 geformuleerde regel dat de leden van een producentenorganisatie verplicht zijn om zich per geproduceerd product slechts bij een enkele producentenorganisatie aan te sluiten, aldus moet worden uitgelegd dat hij uitsluitend geldt voor aangesloten leden, dan wel geldt voor alle leden van een organisatie, met inbegrip van die welke geen producent zijn. Deze vraag is bepalend voor de uitkomst van het door de Conseil d’Etat te beslechten geding en werpt, gelet op een gezamenlijke lezing van artikel 152, lid 1 bis en artikel 153 van de verordening, een ernstig uitleggingsprobleem van het Unierecht op.

12 Ten slotte en in de vierde plaats bepaalt artikel 153, lid 2, onder c), van verordening (EU) nr. 1308/2013 dat de statuten van een producentenorganisatie ook voorzien in „*voorschriften op grond waarvan de aangesloten producenten op democratische wijze toezicht kunnen uitoefenen op hun organisatie en haar besluiten [...]*”. In zijn arrest van 6 maart 2021, Spanje/Commissie (T- 230/10, EU:T:2012:105), heeft het Gerecht van de Europese Unie in de eerste plaats geoordeeld dat het beginsel volgens hetwelk de bij een telersvereniging aangesloten telers controle dienen uit te oefenen over hun vereniging, voorschrijft

dat zij zeggenschap hebben bij de beslissingen die deze neemt, en voorts dat wanneer de lidstaten de democratische werking van een telersvereniging controleren, de identiteit van de natuurlijke of rechtspersonen die het kapitaal van de leden van die vereniging in handen hebben niet buiten beschouwing mag worden gelaten, om na te gaan of het zichtbare aantal leden van de vereniging een juist beeld geeft van het aantal werkelijk onafhankelijke leden van de vereniging.

- 13 Ter ondersteuning van haar beroep voert de verzoekende onderneming aan dat het bestreden besluit de SICA des betteraviers d'Étrépagny niet kon erkennen als producentenorganisatie, omdat deze SICA, gelet op het toezicht dat de Confédération générale des planteurs de betteraves (CGB) direct of indirect uitoefent, niet voldoet aan het vereiste dat de bij een producentenorganisatie aangesloten producenten op democratische wijze toezicht uitoefenen op hun organisatie en haar besluiten.
- 14 Dienaangaande voert zij aan dat de Confédération générale des planteurs de betteraves (CGB) in het bezit is van nagenoeg het volledige kapitaal van de onderneming Naples Investissement, die op haar beurt 8,7 % van het aandelenkapitaal van de SICA d'Étrépagny in handen heeft, en dat die Confédération de facto ook toezicht uitoefent op de CGB Eure en de CGB Île-de-France, die 15,1 % respectievelijk 7,6 % van het aandelenkapitaal van de SICA d'Étrépagny in handen hebben, aangezien deze verenigingen zijn aangesloten bij de CGB en hun statuten bepalen dat zij „tot doel hebben in [hun] regio, overeenkomstig de artikelen L. 2131-1 en L. 2132-5 van de code du travail (Frans arbeidswetboek) en de richtsnoeren van de CGB, de problemen in verband met de organisatie en de economische bescherming van de bietentelers te bestuderen en aan te pakken [...]”, terwijl de CGB volgens zijn statuten onder meer tot doel heeft „de aangesloten suikerbietentelersverenigingen samen te brengen en hun de richtsnoeren van de raad van bestuur mee te delen ter uitvoering ervan.” De verzoekende onderneming leidt uit deze elementen af dat, niettegenstaande de bepalingen van de statuten van de producentenorganisatie van Étrépagny het aandeel van elk lid in de stemrechten beperkt tot 10 %, het toezicht dat de CBG op deze drie entiteiten uitoefent, in strijd is met zowel het beginsel van de democratische werking van de producentenorganisatie als het beginsel dat de bij een producentenorganisatie aangesloten producenten toezicht uitoefenen op hun organisatie.
- 15 De verzoekende onderneming voert tevens aan dat de schending van deze beginselen ook blijkt uit het feit dat er zich onder de in de statuten van de SICA genoemde dertien bestuurders, naast de in punt 14 vermelde drie entiteiten, ook zes bestuurders bevinden die als producent bij de CGB zijn aangesloten en er belangrijke verantwoordelijkheden uitoefenen. Zij voegt daaraan toe dat deze schending wordt geaccentueerd door het feit dat de directeur van de producentenorganisatie van Étrépagny en een gedeelte van de middelen van deze organisatie ter beschikking worden gesteld door de CGB.

- 16 Het antwoord op het dienaangaande door de verzoekende onderneming gemaakte bezwaar hangt ervan af of ter verzekering van de naleving van het beginsel van artikel 153, lid 2, onder c), van verordening (EU) nr. 1308/2013, volgens hetwelk de bij een producentenorganisatie aangesloten producenten op democratische wijze toezicht moeten uitoefenen op hun organisatie en haar besluiten, bij de beoordeling van de onafhankelijkheid van elk lid van de organisatie uitsluitend ermee rekening moet worden gehouden dat hun kapitaal in handen is van een en dezelfde natuurlijke persoon of rechtspersoon, dan wel of ook andere banden in aanmerking moeten worden genomen, zoals, voor leden die geen producent zijn, de omstandigheid dat zij lid zijn van dezelfde beroepsvereniging, of, voor aangesloten producenten, de omstandigheid dat zij leidinggevende verantwoordelijkheden in een dergelijke vereniging hebben.
- 17 Het antwoord op dat bezwaar hangt ook ervan af of het feit dat de bij een producentenorganisatie aangesloten producenten over de meerderheid van de stemrechten beschikken, volstaat om vast te stellen dat zij daadwerkelijk toezicht uitoefenen op hun producentenorganisatie, dan wel of in het licht van de verdeling van de stemrechten tussen werkelijk onafhankelijke leden, moet worden onderzocht of het aandeel in de stemrechten dat in handen is van een of meerdere leden die geen producent zijn, hen in staat stelt om zelfs zonder een meerderheid te hebben, toezicht uit te oefenen op de besluiten van de producentenorganisatie.
- 18 Deze vragen zijn bepalend voor de uitkomst van het door de Conseil d'État te beslechten geding en werpen een ernstig uitleggingsprobleem van het Unierecht op.
- 19 Hieruit volgt dat het Hof van Justitie van de Europese Unie krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie moet worden verzocht om een prejudiciële beslissing over de in de bovenstaande punten 11, 16 en 17 geformuleerde vragen en dat de behandeling van het verzoek van Saint-Louis Sucre moet worden geschorst.

BESLIST:

Artikel 1: Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen betreffende de uitlegging van verordening (EU) nr. 1308/2013 van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten:

1°) Moet de in artikel 153, lid 1, onder b), van verordening (EU) nr. 1308/2013 van 17 december 2013 geformuleerde regel dat de bij een producentenorganisatie aangesloten producenten op grond van de statuten van die organisatie verplicht zijn „zich per geproduceerd product slechts bij een enkele producentenorganisatie aan te sluiten”, aldus worden uitgelegd dat hij uitsluitend geldt voor de aangesloten producenten?

2°) Om de naleving te verzekeren van het in artikel 153, lid 2, onder c), van verordening (EU) nr. 1308/2013 opgenomen beginsel dat de bij een

producentenorganisatie aangesloten producenten op democratische wijze toezicht moeten uitoefenen op hun organisatie en haar besluiten:

- moet bij de beoordeling van de onafhankelijkheid van elk lid van de organisatie uitsluitend ermee rekening worden gehouden dat hun kapitaal in handen is van een en dezelfde natuurlijke persoon of rechtspersoon, of moeten ook andere banden in aanmerking worden genomen, zoals, voor leden die geen producent zijn, de omstandigheid dat zij lid zijn van dezelfde beroepsvereniging, of, voor aangesloten producenten, de omstandigheid dat zij leidinggevende verantwoordelijkheden in een dergelijke vereniging hebben?
- volstaat het feit dat de bij een producentenorganisatie aangesloten producenten over de meerderheid van de stemrechten beschikken, om vast te stellen dat zij daadwerkelijk toezicht uitoefenen op hun producentenorganisatie, of moet in het licht van de verdeling van de stemrechten tussen daadwerkelijk onafhankelijke leden, worden onderzocht of het aandeel in de stemrechten dat in handen is van een of meerdere leden die geen producent zijn, hen in staat stelt om zelfs zonder een meerderheid te hebben, toezicht uit te oefenen op de besluiten van de organisatie?

[OMISSIS]

[ondertekeningen]